

نبض بازار درختان یابان های تهران

مرتضی مسعود
ولی اله مومنی

سرشناسه : مسلط، مرتضی، ۱۳۶۲ -
 عنوان و نام پدیدآور : نبض بازار در خیابان‌های تهران / مرتضی مسلط، ولی‌اله مومنی.
 مشخصات نشر : تهران : اهل سخن، ۱۴۰۳.
 مشخصات ظاهری : ۵۲ ص.؛ ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۸۳۶-۰۶-۹
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا
 موضوع : بازار بزرگ تهران
 موضوع : بازارها - ایران - تهران -- نمونه پژوهی
 Bazaars (Markets) - Iran - Tehran - Case studies
 بازارها - ایران - تهران
 Bazaars (Markets) - Iran - Tehran
 بازارها - ایران - تهران -- تاریخ
 Bazaars (Markets) - Iran - Tehran - History
 ش. بد (کالا و خدمات) - ایران
 Purchasing - Iran
 شناسه افزوده : ص. م. و. ا. ه. ۱۳۴۰ -
 رده بندی کنگره : ۴۷۵
 رده بندی دیویی : ۳۰۷۱۸۱۲۳
 شماره کتابشناسی ملی : ۹۷۱۸۷۹۲
 اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

ام کتاب: نبض بازار در خیابان‌های تهران

مؤلفین: مرتضی مسلط؛ ولی‌اله مومنی

ناشر: اهل سخن

نوبت چاپ: چاپ اول / ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۸۳۶-۰۶-۹

قیمت: ۷۸ هزار تومان

تهران - میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی - کوچه فروزانفر - پلاک ۲ - واحد ۵

تلفن: ۶۶۹۶۴۸۱۶ - ۶۶۴۸۱۴۲۳

فهرست

۷	پیشگفتار
۱۱	بازار تهران در گذر زمان
۱۷	بازار شوش یا بازار بلور و شیشه
۱۹	بازار مولوی
۲۱	سبزه میدان
۲۳	میدان رازی (میدان گمرک)
۲۵	پامنار
۲۹	بازار خیابان خیام
۳۱	خیابان ناصر خسرو
۳۳	خیابان سعدی
۳۴	سه راه امین حضور
۳۵	میدان حسن آباد
۳۶	میدان منیریه
۳۸	ظهور الاسلام مرکز چاپ و کاغذ
۴۰	بازار مروی با قدمتی ۲۰۰ ساله
۴۲	خیابان بهار
۴۳	بین الحرمین
۴۴	بورس لباس زنانه
۴۵	بازار لوازم ساختمانی در بنی هاشم
۴۷	خیابان جمهوری و بورس موبایل
۴۹	چهارراه استانبول
۵۱	خیابان لاله زار و ابوسعید

پیشگفتار

یکی از مشخصه های مدرنی که سالهاست در توصیف اقتصاد ایران به کار می رود «تک قطبی» بودن آن و بستگیش به صادرات نفتی است. اما اقتصاد ایران خصوصیت عمده دیگری هم دارد که همانا «قطبی» بودن آن از لحاظ جغرافیایی می باشد. از دیگر مشخصه های اقتصادی تهران، خیابان هایی است در نوع خود تاثیر بسزایی نه تنها در اقتصاد شهر تهران بلکه کشور داشته و می توان تاثیر موثر آن را به عنوان پایتخت در استانها و شهرهای دور نزدیک احساس کرد.

خیابان هایی که می توان گفت اقتصاد کشور را کنترل و هدایت می کنند. و با در نظر گرفتن اهمیت پایتخت در همه جوانب علی الخصوص شریان اقتصادی کشور و نیز با در نظر گرفتن شاهراه اصلی اقتصادی آن، شرح اصلی ترین خیابانهای می پردازیم که می توان گفت نبض اقتصاد بازار در آنها می تپد.

تهران به عنوان پایتخت کشور با جای دادن به ۱۹ درصد جمعیت کشور، ۷۰ درصد اقتصاد ایران را در اختیار خود گرفته است. طبق آمار، تولید ناخالص داخلی (غیر نفتی) استان تهران در سال ۸۶ بیش از مجموع تولید ناخالص داخلی (غیر نفتی) ۵ استان بزرگ، یعنی اصفهان، خوزستان، خراسان رضوی، فارس و آذربایجان شرقی بوده است. همچنین مرکز پژوهشهای مجلس در گزارشی که در سال ۹۱ انجام داد مدعی شد که بیش از ۵۰ درصد تسهیلات بانکی کشور در استان تهران هزینه شده است.

تهران در کنار مرکزیتش در صنعت و تجارت، در زمینه مراکز آموزشی، اماکن اداری، تاسیسات بهداشتی-درمانی و حتی مناطق تفریحی یا ورزشی حرف اول را در ایران می زند. اینها در کنار پایگاه سیاسی این شهر، آنرا به تنها کاندیدای مطلق در بحث لب «قطب» سیاسی اقتصادی ایران بدل کرده است. پرواضح است که با وجود داشتن جنبه خصوصیتی، جمعیتی روزافزون به دلایل مختلفی از جمله یافتن کار، برخورداری از رفاه بیشتر، آموزش بهتر و... از سایر استانهای محرومتر به طرف تهران و شهرهای اطرافش سرازیر شوند. لذا پاسخ دادن به این سوال آسان می نماید که چرا درحالی که متوسط نرخ رشد جمعیت کل کشور در حدود ۱٫۳۵ درصد (یک ممیز سی و پنج) است، رشد جمعیت شهر تهران می بایست بیش از ۴ درصد و شهرستان ها و روستاهای اطرافش از ۸ گاه تا ۱۷ درصد باشد؟!

مسائل فوق الذکر در حالیکه از درج های استانها و شهرستانهای دور مانده از پایتخت گران تمام شده بیکاری، فقر و محرومیت را برایشان به ارمغان آورده است؛ از طرف دیگر این تمرکز اقتصادی سیاسی و فرهنگی معضلات بسیاری نیز برای خود تهران و شهرهای اطرافش بدنبال داشته است. از جمله: جمعیت، ترافیک افسار گسیخته، آلودگی هوا و آبهای زیرزمینی، سخت شدن مدیریت شهری، افزایش جرم و جنایت و دهها مورد دیگر نمونه هایی از معضلاتی هستند که باعثش این تمرکز بیش از اندازه می باشد.

تمرکز سیاسی در تهران نقطه آغاز تمرکزهای دیگر در تمام مولفه های قدرت در ابعاد مختلف اداری، اقتصادی، اجتماعی، فنی و تکنولوژی و خدماتی بود.

تمرکز مالی - اقتصادی نیز در تهران به تدریج ایجاد شده است. اگر در گذشته تمرکز مالی - اقتصادی تبعی یعنی به تبعیت از تمرکز سیاسی در تهران ایجاد شده

بود، در حال حاضر دیگر تمرکز سیاسی عامل بقای آن نیست و خودش عامل بقای خود است.

تک تک خیابان های تهران به بازار و بورس کالاها تبدیل شده است و به خودی خود میتواند هر خیابان سیاست اقتصادی یک کالا را رقم بزند. ای کانونهای اقتصادی که با محوریت بازار تهران منشعب شده اند در طول ایام بزرگتر و فعالتر و وسیعتر شده است.

آنچه در پی خواهد آمد بر مبنای بازارهای و راسته های بازار تهران که از مولوی و شوش شبزه میدان شروع میشود تا خیابان های اطراف بازار که به استانبول و منوچهری و فردوسی تا کریم خان امتداد پیدا کرده بظن من کنیم و به آن می پردازیم.